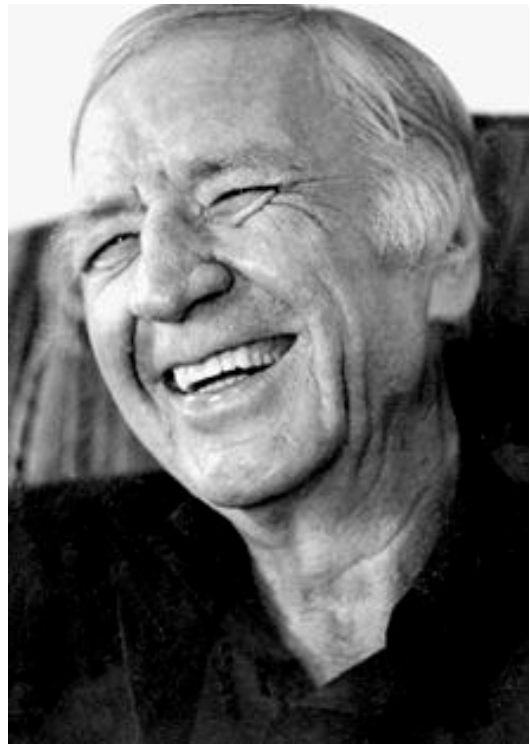

Jim Thompson (Anadarko, Oklahoma, 1906 — Beach, Califòrnia, 7 d'abril de 1977. Periodista i col·laborador de *pulps* ("The True Detective Magazine"), havia exercit diferents oficis, reflectits després a les seves novel·les, com els de cambrer d'hotel, recol·lector, camioner, expert en explosius per a companyies de petroli, vigilant armat, venedor ambulat, etcètera. Es va casar a Marysville, Kansas, l'any 1931. Quan escrivia a diaris, la seva actitud crítica i el seu pensament marxista l'havien obligat a fugir literalment d'alguna població. El seu nom va figurar a l'extensíssima llista de possibles comunistes presentada pel guionista Martin Berkeley durant la «cacera de bruixes» i registrada amb data 19 de setembre de 1951 segons acta oficial del Congrés dels Estats Units; Thompson, tanmateix, era tan poc conegut a Hollywood aleshores que, o bé no se'l va posar a cap «llista negra» dels estudis, o bé en fou esborrat, o bé ningú va tornar a recordar-se'n; en anys molt pròxims, quan encara estaven proscrits els «black listed» (si més no oficialment) del treball cinematogràfic, Thompson aparegué com a guionista als títols de crèdit de dues pel·lícules de Stanley Kubrick, *The Killing* (1956, *Atraco perfecte*) i l'antibèlica *Paths of Glory* (1957, *Senderos de gloria*).

Altres treballs de Thompson per al cinema (per exemple, una adaptació de *The Getaway* per a Peter Bogdanovich) no van obtenir viabilitat. En els darrers temps de la seva vida aparegué com a actor en el film de Dick Richards sobre una novel·la de Raymond Chandler *Farewell My Lovely* (1975, *Adiós, muñeca*); es diu que li van oferir el paper per ajudar-lo a pal·liar les seves desgràcies econòmiques, que ja arrossegaven una història llarga i complicada. Segons aquesta història, Thompson havia

escrit una bona part de la seva obra per encàrrec, fins i tot suggerint-li el tema i proposant-li treballs tan substancialment alimentaris com novel·litzacions de pel·lícules (*The Undeclared*, 1969 i *Nothing but a Man*, 1970) i del concepte bàsic d'una sèrie de televisió (*Ironsides*, 1967); aquests encàrrecs devien correspondre a l'etapa del seu canvi de residència, des de Nova York a Califòrnia.

40 anys sense JIM THOMPSON

Jim Thompson a la Bòbila

Malgrat que l'obra de Thompson es va desenvolupar principalment en el camp de les edicions populars, constitueix una producció personal en un alt grau, tot sovint autobiogràfica, amb reflexos insistents de la seva vida familiar (la figura del pare, els problemes conjugals), individual (alcoholisme, erotisme, oficis), i dels escenaris que va trepitjar, Oklahoma, Texas, Nebraska, Califòrnia. D'altra banda, el món social que més sedueix Thompson és el de la Depressió, la qual cosa adjectiva sovint la seva obra com una reflexió sobre el passat. És obvi que la seva escola literària és la dels «tough writers», la dels escriptors «durs» dels anys trenta (James M. Cain, Horace McCoy, Don Tracy); allí troba les bases del seu realisme crític radicalitzat i de les seves incursions per la psicologia criminal, evolucionades cap a un escepticisme cruel i una desesperança violenta. La destrucció de les cèl·lules que componen la vida social, des del mateix individu fins a l'organització col·lectiva, passant per l'existència familiar, són claus d'una obra els acords lírics majors de la qual s'ubiquen en els itineraris iniciàtics i en la fugida als espais oberts.

La seva primera novel·la, *Now and on Earth* (1942), va versar sobre un escriptor —anomenat Jim— que treballava en una factoria aeronàutica i que havia de mantenir la seva dona, dos fills, un pare grillat, una mare malalta i dues germanes dissolutes; la següent, *Heed the Thunder* (1946), presentava un clan familiar de Nebraska amb violents conflictes interns, però capaç d'unir-se davant dels adversaris exteriors. *Nothing More than Murder* (1949) el va fer entrar de manera espectacular en el gènere negre mitjançant una recreació molt fatalista de l'esquema de *The Postman Always Rings Twice*. Després d'un parèntesi de tres anys va venir l'extensa sèrie de novel·les per a l'editorial novaïorquesa Lion Books, que li va facilitar expressar-se amb una fúria desusada a la narrativa popular de l'època.

L'aportació inicial a Lion Books va ser *The Killer Inside Me* (1952) on, a partir d'una idea de l'editorial (que encarregava novel·les suggerint-ne primerament el tema), va crear el sheriff adjunt Lou Ford, ensorrat en una cadena de crims que l'empresona en un tràgic carreró sense sortida; va reprendre el personatge a *Wild Town* (1958), referida a un moment anterior de la seva existència. Un advocat d'Oklahoma, Kossmeyer, que s'enfrontava d'una manera pintoresca, però lúcida i noble, amb la realitat i fins i tot amb la legalitat, apareixia en algunes novel·les per a la Lion: *Cropper's Cabin* (1952), on es contraposaven la comunitat blanca i la dels indis i, sobretot, les seves diferents formes de justícia; *A Swell-Looking Baby* (1954), on es reflecteix la contemporània cacera de bruixes; *The Kill-Off* (1957), última obra de Thompson editada per la Lion. Altres novel·les per a aquesta companyia: el 1953, *Savage Night*, *The Alcoholics*, *Bad Boy*, *Recoil*; el 1954, *The Roughneck*, *The Criminal*, *The Golden Gizmo*, *Hell of a Woman*. Thompson també va escriure: *After Dark, My Sweet* (1956), *The Getaway* (1958), *The Transgressors* (1961), *The Grifters* (1963), *Pop. 1280* (1964), *Texas by the Tail* (1965), *South of Heaven* (1967), *Child of Rage* (1972), *King Blood* (1973) i la pòstuma *The Ripp-Off*.

Xavier Coma
Diccionari de la novel·la negra nord-americana
Barcelona: Ed. 62, 1985

1942. *Now and on Earth*

- *Aquí y ahora*. Traducció de Antonio Padilla. Barcelona: Diagonal, 2003

1946. *Heed the Thunder*

- *El trueno*. Traducció de Manuel Manzano. Barcelona: Diagonal, 2003

1949. *Nothing More Than Murder*

- *Sólo un asesinato*. Traducció de Iris Menéndez. Barcelona: El Aleph, 2003 (Clásicos Gimlet)

1952. *The Killer Inside Me*

- *El asesino dentro de mí*. Barcelona: Bruguera, 1983 (Club del Misterio)
- *El asesino dentro de mí*. Madrid: Júcar, 1988 (Etiqueta Negra)
- *El asesino dentro de mí*. Traducció de Galvarino Plaza; prólogo de Juan Sasturain. Barcelona: RBA, 2010 (Serie Negra)

1952. *Cropper's Cabin*

- *Tierra sucia*. Barcelona: Bruguera, 1984 (Club del Misterio)
- *La casa del parcer*. Traducció de Carme Geronès i Carles Urritz. Barcelona: Ed. 62, 1991 (Seleccions de la Cua de Palla)

1953. *Recoil*

- *Libertad condicional*. Barcelona: Ed. B, 1988 (Cosecha Roja)

1953. *The Alcoholics*

1953. *Savage Night*

- *Noche salvaje*. Barcelona: Plaza & Janés, 1992 (Black)

1953. *Bad Boy*

1953. *The Criminal*

- *Le criminel*. Traduït de l'americain par Jean-Paul Gratias. Paris: Fayard, 1981 (Le Livre de Poche)
- *El criminal*. Traducció de Jordi Renom. Barcelona: Ed. 62, 1987 (Seleccions de la Cua de Palla)
- *El criminal*. Madrid: Júcar, 1989 (Etiqueta Negra)

1954. *The Golden Gizmo*

1954. *Roughneck*

1954. *Swell-Looking Babe*

- *Un Chouette petit lot*. Traduït de l'americain par N. Shklar. Paris: Gallimard, 1968
- *Una chica de buen ver*. Madrid: Júcar, 1990 (Etiqueta Negra)
- *Una mossa estupenda*. Traducció de Francina Jordà. Barcelona: Ed. 62, 1992 (Seleccions de la Cua de Palla)

1954. *A Hell of a Woman*

- *Una mujer endemoniada*. Madrid: Júcar, 1986 (Etiqueta Negra)
- *Un dimoni de dona*. Traducció de Carme Geronès i Carles Urritz. Barcelona: Ed. 62, 1991 (Seleccions de la Cua de Palla)
- *Una mujer endemoniada*. Traducció de Antonio Padilla. Barcelona: RBA, 2012 (Serie Negra)

1954. *Nothing Man*

- *Asesino burlón*. Barcelona: Ed. B, 1988 (Libro Amigo: Policiaca)

1955. *After Dark, My Sweet*

- *Un cuchillo en la mirada*. Barcelona: Ed. B, 1988 (Cosecha Roja)
- *Un cuchillo en la mirada*. Traducció de Carlos Sampayo. Barcelona: El Aleph, 2006 (Clásicos Gimlet)
- *Un cuchillo en la mirada*. Barcelona: RBA, 2012 (Serie Negra)

1957. *Kill-Off*

- **L'assassinat.** Traducció de Marta Mirabent i Sala. Barcelona: Ed. 62, 1986 (Seleccions de la Cua de Palla)

1957. *Wild Town*

- **Ciudad violenta.** Barcelona: Los Libros de la Frontera, 1976 (Círculo Negro)
- **Ciudad violenta.** Barcelona: Ed. B, 1988 (Libro Amigo: Policiaca)

1959. *The Getaway*

- **La fugida.** Traducció de Joan Ayala. Barcelona: Ed. 62, 1987 (Seleccions de la Cua de Palla)
- **The Getaway.** New York: Vintage Books, 1994 (Vintage Crime)
- **La huída.** Traducció de María Antonia Oliver. Barcelona: RBA, 2011 (Serie Negra)

1961. *The Transgressors*

1963. *The Grifters*

- **Los timadores.** Madrid: Júcar, 1989 (Etiqueta Negra)
- **Els tramposos.** Traducció de Carme Geronès i Carles Urritz. Barcelona: Ed. 62, 1991 (Seleccions de la Cua de Palla)
- **Los timadores.** Barcelona: El Aleph, 2005 (Clásicos Gimlet)
- **Los timadores.** Traducció de Mª Antonia Fernández Alavarez-Nava. Barcelona: RBA, 2011 (Serie Negra)

1964. *Pop.1280*

- **1275 âmes.** Traduit de l'anglais par Marcel Duhamel. Paris: Gallimard, 1966 (Carré Noir)
- **1280 almas.** Barcelona: Bruguera, 1980 (Libro Amigo: Novela Negra)
- **1280 almas.** Barcelona: Bruguera, 1981 (Club del Misterio)
- **1280 almas.** Barcelona: Plaza & Janés, 1986 (Gran Reno: Policial)
- **1280 ànimes.** Traducció de Carme Geronès i Carles Urritz. Barcelona: Ed. 62, 1988 (Seleccions de la Cua de Palla)
- **1280 almas.** Barcelona: Diagonal, 2003 (Clásicos Gimlet)
- **1280 almas.** Madrid: El País, 2004 (Serie Negra)
- **1280 almas.** Barcelona: Diagonal, 2005 (Punto de Lectura)
- **1280 almas.** Traducció de Antonio Prometeo Moya. Madrid: Punto de Lectura, 2007
- **1280 almas.** Traducció de Antonio Prometeo Moya. Barcelona: RBA, 2010 (Serie Negra)
- **Pob. 1280.** traducción do inglés de Eva Almazán. Cangas do Morrazo: Rinoceronte, 2012
- **1280 almas.** Ilustraciones: Jordi Bernet; traducción: Antonio Prometeo Moya. Barcelona: Libros del Zorro Rojo, 2013

1965. *Texas By the Tail*

- **Texas.** Barcelona: Ed. B, 1989 (Cosecha Roja)

1967. *South of Heaven*

1970. *Nothing But a Man*

1972. *Child of Rage*

- **Hijo de la ira.** Barcelona: Plaza & Janés, 1993 (Black)
- **Hijo de la ira.** Traducció de Teresa Montaner Soro. Barcelona: RBA, 2010 (Serie Negra)

1973. *King Blood*

- **La sangre de los King.** Barcelona: Bruguera, 1980 (Libro Amigo: Novela Negra)
- **La sangre de los King.** Traducció de Damià Alou. Barcelona: RBA, 2014 (Serie Negra)

1985. *The Rip-Off*

- **El embrollo.** Madrid: Júcar, 1989 (Etiqueta Negra)

Jim Thompson al cinema

1956. *The Killing (Atraco perfecto)*, de Stanley Kubrick. Diàlegs.

1957. *Paths of Glory (Senderos de gloria)*, de Stanley Kubrick. Guionista.

1972. *The Getaway (La huída)*, de Sam Peckinpah. Adaptació de la novel·la.

1975. *Farewell, My Lovely (Adiós, muñeca)*, de Dick Richards. Actor.

1976. *The Killer Inside Me*, de Burt Kennedy. Adaptació de la novel·la.

1979. *Série Noire*, d'Alain Corneau. Adaptació d'*A Hell of a Woman*.

1981. *Coup de torchon*, de Bertrand Tavernier. Adaptació de *Pop. 1280*.

1989. *The Kill-Off*, de Maggie Greenwald. Adaptació de la novel·la.

1990. *After Dark, My Sweet*, de James Foley. Adaptació de la novel·la.

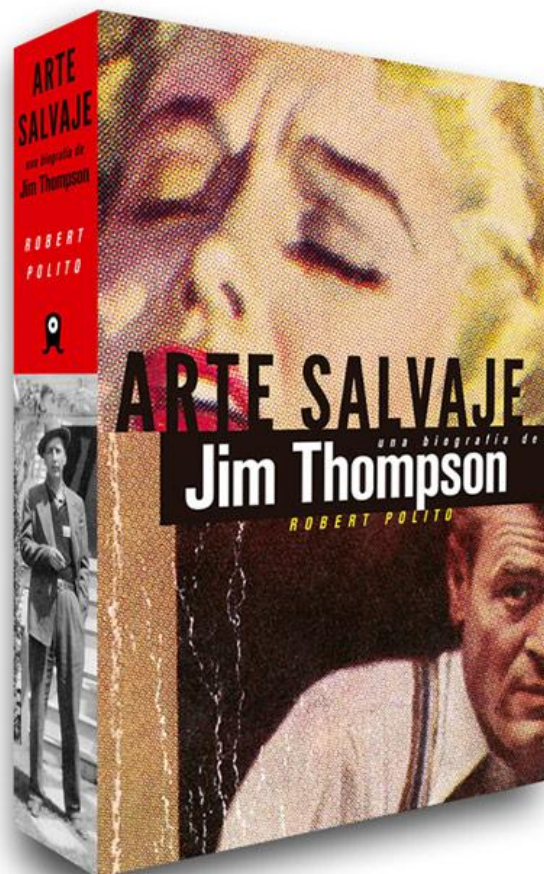
1990. *The Grifters (Los timadores)*, de Stephen Frears. Adaptació de la novel·la.

1994. *The Getaway (La huída)*, de Roger Donaldson. Adaptació de la novel·la.

1996. *Hit Me*, de Steven Shainberg. Adaptació d'*A Swell-Looking Babe*.

1997. *This World, Then the Fireworks*, de Michael Oblowitz. Adaptació d'una història.

2010. *The Killer Inside Me*, de Michael Winterbottom. Adaptació de la novel·la.

ARTE SALVAJE

Una biografía de Jim Thompson

Robert Polito

Jim Thompson escribió varias de las novelas más atrevidas e innovadoras de la literatura norteamericana moderna, entre ellas *El asesino dentro de mí*, *La huida*, *Los timadores* y *1.280 almas*. Su obra presenta uno de esos raros ejemplos de arte popular y a la vez rompedor, personal y profundamente subversivo. Con *Arte salvaje*, Robert Polito nos revela la historia de uno de los autores más brillantes e inimitables que haya dado jamás la novela negra. La vida de Jim Thompson fue a menudo tan oscura y desconcertante como sus demoliciones en prosa del sueño americano. Nacido en 1906, tuvo una infancia itinerante entre Oklahoma y Nebraska. Una temporada como botones nocturno durante la Prohibición impulsó su coqueteo con los bajos fondos de Fort Worth. Sus años como vagabundo y jornalero en los yacimientos petrolíferos de Texas galvanizaron su compromiso político con los obreros, los marginados y los perdedores que tan a menudo pueblan sus novelas.

Thompson dejó su indeleble impronta en la cultura popular norteamericana durante la década de los cincuenta, escribiendo una docena de sus más celebrados libros para los principales sellos de literatura pulp, así como los guiones de *Atraco perfecto* y *Senderos de gloria* para Stanley Kubrick. A pesar de posteriores penurias y de acabar cayendo en el olvido, Thompson siguió escribiendo hasta prácticamente el día de su muerte, en 1977, cuando anunció proféticamente: «Esperad y veréis. Me haré famoso unos diez años después de muerto».

Combinando una documentación exhaustiva con el pulso de un novelista, Robert Polito reproduce las texturas del mundo de Thompson, revelando su historia pública y privada e indagando en las complejas relaciones del escritor con su padre y con el alcohol, con las mujeres a las que adoró en la vida real y a las que asesinó en sus páginas, con los círculos políticos radicales de los años treinta y la industria editorial de los cincuenta. Su historia es una historia del siglo XX, que abarca desde la Oklahoma territorial hasta el Hollywood de los setenta. Vivida, resonante e implacable, *Arte salvaje* supone una deslumbrante indagación en la historia cultural de Norteamérica.

«La vida de Jim Thompson resulta ser tan dura, gallarda y compleja como sus novelas, y Robert Polito retrata tanto al hombre como su época en un libro que también reproduce su voz. Casi podríamos considerarla la última novela de Jim Thompson; una muy buena, además».

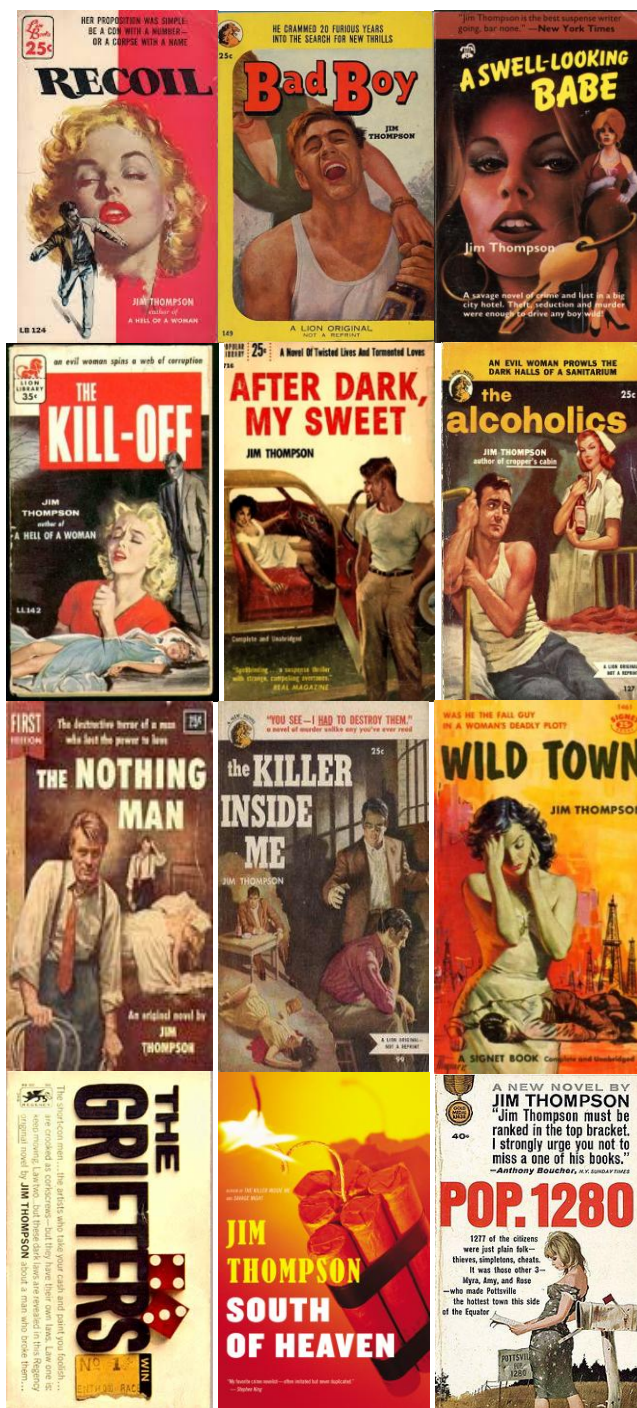
—Donald E. Westlake

«Arte salvaje es una magnífica biografía literaria que se lee como una magnífica novela biográfica. Una vida explorada, diseccionada e infundida con abundancia de vivos detalles. Robert Polito traza con brillantez la vida de Jim Thompson y nos devuelve el mundo en el que vivió. Está cerca de ser una historia épica de la cultura pop de Norteamérica. Un libro fenomenal y fenomenalmente entretenido».

—James Ellroy

«Arte Salvaje es más que simplemente una vida: es un viaje por los callejones, los albergues y los tugurios alcoholizados de la cultura norteamericana del siglo XX».

—Luc Sante

40 anys sense Jim Thompson

gener-febrer de 2017

Club de Lectura de Novel·la Negra
 Biblioteca la Bòbila | Fons especial de gènere negre i policíac
 Pl. de la Bòbila, 1 — 08906 L'Hospitalet | Tel. 934 807 438 | biblabobila@l-h.cat
www.l-h.cat/biblioteques
 horaris biblioteca:
 matins (excepte juliol i agost): dimecres, dijous i dissabte, de 10 a 13.30 h.
 tardes: de dilluns a divendres, de 15.30 a 20.30 h.
 Metro L5 Can Vidalet | Trambaix T1, T2, T3 Ca n'Oliveres | Bus L'H2, EP1

 Biblioteques de L'H
 La Bòbila

 Ajuntament de L'Hospitalet

 Diputació
 Barcelona

 AJUNTAMENT
 D'ESPLUGUES